НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ОБЛІКОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

(*до 15-річчя кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету ДПС України*)

МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Ірпінь
18 квітня 2013 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою обліково-економічного факультету Національного університету ДПС України (Протокол № 7 від 20.03.2013 р.)

Матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку», м. Ірпінь, 18 квітня 2013 р. – Ірпінь: НУДПСУ, 2013. – 191 с.

У матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції розглядаються актуальні теоретичні, методологічні та практичні проблеми техногенно-екологічної безпеки України в сучасний період та в перспективі.

Значна увага приділена: сучасним видам науково-практичної діяльності людини в галузі охорони НПС; економіко-правовим засадам раціонального використання природних ресурсів; технологічному розвитку і екологічному стану НПС; працеоохоронній діяльності в галузях господарювання; формуванню екологічного світогляду, культури безпеки та здоров'я населення; ролі цивільного захисту у збереженні життя та здоров'я населення, захисті довкілля та матеріально-технічних цінностей суспільства.

Відповідальність за зміст тез доповідей несуть автори.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова:

Мельник П.В. – ректор Національного університету ДПС України, д.е.н., професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, заслужений економіст України

Заступники голови:

Тарангул Л.Л. – проректор з наукової роботи Національного університету ДПС України, д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України

Мацелюх Н.П. – декан обліково-економічного факультету Національного університету ДПС України, к.е.н., доцент

Гусятинська Н.А. – завідувач кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету ДПС України, д.т.н., професор

Члени організаційного комітету:

Желібо Є.П. – д.х.н., професор кафедри техногенно-екологічної безпеки НУДПСУ

Авраменко Н.Л. – к.т.н., доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки, заступник завідувача з наукової роботи НУДПСУ

Басюк Д.І. – зав.кафедри туристичного та готельного бізнесу Національного університету харчових технологій, к.пед.н., доцент

Зацарний В.В. – к.т.н., доцент кафедри охорони праці та довкілля НТУУ „Київський політехнічний інститут", академік Міжнародної академії безпеки життєдіяльності

Сагайдак І.С. – к.т.н., доцент кафедри маркетингу та комерційної діяльності Київського економічного інституту менеджменту

Слива Ю.В. – к.т.н., доцент кафедри стандартизації та сертифікації с/г продукції Національного університету біоресурсів і природокористування України

Решетняк Л.Р. – к.т.н., доцент кафедри біотехнології Інституту екологічної безпеки Національного авіаційного університету

Розпутній О.І. – зав.кафедри БЖД Білоцерківського національного аграрного університету, д.с.-г.н., професор, голова Науково-методичної ради НМЦ ЦЗ та БЖД Київської області

Жданова В.Г. – к.пед.н., доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки НУДПСУ

Чорна Т.М. – к.т.н., доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки НУДПСУ

Цимбалюк С.Я. – к.е.н., доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки НУДПСУ

Бондаренко В.М. – к.х.н., доцент кафедри техногенно-екологічної безпеки НУДПСУ

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.
ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК СКЛАДОВІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

1. Басюк Дарія Іванівна. ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ. 15
Національний університет харчових технологій

2. Галіченко Дар'я Михайлівна. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. 16
Національний університет біоресурсів і природокористування України

3. Гацька Людмила Павлівна. ЕКОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ПОЛІ СВІТ-СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ. 17
КНУ імені Тараса Шевченка

4. Геналюк Ольга Володимирівна. ЕКОЛОГІЧНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ЧИННИК УПРАВЛІННЯ ПОПИТОМ. 20
Національний університет ДПС України

5. Глобіна Яна Віталіївна. ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ. 21
Національний університет ДПС України

6. Гошко Сергій Григорович. ЕКОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ОХОРОНИ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА, СТРАТЕГІЯ ВЗАЄМОДІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА ПРИРОДИ. 22
ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»

7. Жешко Світлана Миколаївна. АДМІНІСТРАТИВНІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У ФРАНЦІЇ. 24
Національний університет ДПС України

8. Зубченко Альона Віталіївна. ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК КОМПОНЕНТ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ. 25
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

9. Карунна Ілона Сергіївна. ПЛАНУВАННЯ ЕКО-МАРКЕТИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ. 26
Національний університет ДПС України

10. Короткий В’ячеслав Юрійович. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА РЕСУРСНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ 28
Криворізький національний університет

11. Лук’янюк Мирослава Едуардівна. ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ 29
Національний університет ДПС України

12. Матвійчук Анна Вікторівна. ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ І ЄВРОПЕЙСЬКА СЛУБЖА МОНІТОРИНГУ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗЕМЛЮ (EULIS) . 31
Національний університет ДПС України

13. Новік Олена Ігорівна. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ. 32
Національний університет ДПС України.
14. Олексієнко Віктор Петрович. 33
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛІНГУ.
Київський економічний інститут менеджменту
15. Олендер Ірина Петрівна. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ ДІЄВИХ МЕХАНІЗМІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ. 35
Національний університет ДПС України
16. Олійник Андрій Олександрович. ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ. 37
Національний Університет ДПС України
17. Остапчук Тетяна-Василина Анатоліївна ЕКОЛОГІЧНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ УКРАЇНИ ЯК ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧА НА ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНУ ПРОДУКЦІЮ. 38
Національний університет ДПС України
18. Приступа Катерина Володимирівна. ЕКОЛОГІЧНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ. 40
Національний університет ДПС України
19. Пугач Лілія Ярославівна. ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТА ПРОДУКЦІЯ ЯК ЗАПОРУКА ЗДОРОВОЇ НАЦІЇ ТА БЕЗПЕЧНОГО НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. 41
Національний університет ДПС України
20. Сайченко Віталій Олександрович. ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ З ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ЗБІЛЬШЕННЯ ПЛОЩ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ. 43
Національний університет ДПС України
21. Самонова Тетяна Броніславівна. ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ. 44
Київського економічного інституту менеджменту
22. Скрипник Катерина Вікторівна. РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В ЕКОЛОГІЧНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ. 45
Національний університет ДПС України
23. Слюсарева Людмила Валеріївна. ДО ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕКО-ЕФЕКТИВНОСТІ В ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ. 46
Національний університет ДПС України
24. Стихун Ірина Володимирівна. ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ. 48
Національний університет ДПС України
25 Стьопа Віталій Віталійович. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ. 49
Національний університет ДПС України

СЕКЦІЯ 2.
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ І РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

1. Бліхар Тетяна Ярославівна. АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗА СКИДИ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН У ВОДНІ ОБ'ЄКТИ. 50
Національний університет ДПС України

2. Гамзіна Ольга Михайлівна. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК ЯК РЕГУЛЯТОР ВИКОНАННЯ СИМУЛЮЮЧОЇ ФУНКЦІЇ. 52
ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України»

3. Григорчук Ірина Анатоліївна. ПРИНЦИП ПАРТНЕРСТВА В ОХОРОНІ ТА ВИКОРИСТАННІ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ТА СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ. 53
Національний університет ДПС України

4. Гусятинський Дмитро Миколайович. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВОДОКОРИСТУВАННЯ В ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ. 54
Національний університет ДПС України

5. Журба Тетяна Петрівна. ЕКОЛОГІЯ ТА ЕКОНОМІКА: СПІЛЬНІ НАПРЯМКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ. 56
Національний університет ДПС України

6. Мартиненко Валентина Віталівна. 57
ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.
Національний університет ДПС України

7. Пажетнова Ірина Олексіївна. ЕКОНОМІКО–ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ: 59
ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.
Національний університет ДПС України

8. Сачок Ростислав Тарасович. ПРОБЛЕМИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ОСНОВНІ ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ. 60
Національний університет ДПС України

9. Сиродій Андрій Володимирович. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВОДНЕВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ. 61
ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»

10. Сурженко Андрій Віталійович. БЮДЖЕТУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ. 63
Національний університет ДПС України

11. Тарасюк Аліна Анатоліївна. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВОДОКОРИСТУВАННЯ. 64
Національний університет ДПС України

2. Заверуха Н. М., Серебряков В. В., Скиба Ю. А. Основи екології: Навч. посібн. — К.: Каравела, 2006. — 368 с.
3. Колотило В. П. Екологія і економіка. — К: Лібра, 2007. — 658 с.
4. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 172 с.

УДК 504.05

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Мартиненко Валентина Віталіївна,
старший викладач кафедри економічної теорії
Національний університет ДПС України

Екологічні проблеми сьогодення спричиняють небезпеку існування людини на всіх рівнях – від локального до глобального. В основі розвитку сучасної світової економіки лежить необмежене використання в господарському обігу природних ресурсів. Цей розвиток супроводжується постійним зростанням чисельності населення у світі. Вплив глобальних екологічних небезпек і загроз зростає як у світі в цілому, так і в Україні зокрема. У зв'язку з цим, екологічна складова економічної безпеки національної економіки набуває все більшої ваги.

Для України проблеми глобальних екологічних загроз постають достатньо гостро, оскільки має місце значна концентрація небезпечних виробництв, суттєва трансформація ландшафтів, неефективне використання природних ресурсів (у тому числі не відтворюване їх знищення), недостатня забезпеченість виробничих і контролюючих структур фахівцями у галузі екологічної безпеки [3, с.9].

Загальний стан екологічної безпеки в Україні є досить складним. Існує широке різноманіття чинників (як природного, так і антропогенного характеру), які спричиняють у подальшому ускладнення її стану у просторово-часовому аспекті. Це значною мірою впливає на стан довкілля та призводить до погіршення умов життєдіяльності людей. Наведені обставини обумовлюють нагальну потребу комплексного вивчення та розв'язання проблем, пов'язаних з екологічною безпекою.

Як зазначає Єгоров Ю.В., причиною кризового екологічного становища України є переважно економічні чинники, зокрема [1, с.194-195]:

- структурна деформація господарства з домінування сировинно-видобувного та ресурсномісткого виробництва;
- екстенсивний розвиток сільськогосподарського виробництва, яке не здатне забезпечити населення держави в достатній кількості екологічно безпечними продуктами;
- відсутність екологічного обґрунтування планів і проектів економічного розвитку, що розробляються відповідними підрозділами міністерств на підставі методик та інструкцій, нормативно-технічної документації з розміщення, будівництва та експлуатації господарських об'єктів і комплексів, на створення нової техніки, технологій і матеріалів;

- майже відсутні ефективно діючі адміністративно-економічні механізми захисту навколишнього середовища;

- низький моральний рівень суспільства і відсутність екологічного мислення керівної ланки.

У розвинених країнах діють законодавчо закріплені регулятори екологічної поведінки підприємців, що, безперечно, безперечно впливає на стан екологічної складової економічної безпеки національної економіки [2].

Перша група екологічних регуляторів виступає примусом щодо обмеження екологічно-деструктивної діяльності забруднювачів навколишнього середовища: платежі за викиди, скиди, поховання або розміщення забруднюючих речовин, платежі за погіршення якості природних умов; екологічні податки, штрафні санкції, компенсаційні виплати за порушення екологічного законодавства та стандартів якості природного середовища тощо.

Друга група регуляторів спрямована на спонукання товаровиробників до поліпшення стану навколишнього середовища за допомогою державних субсидій, податкових пільг, позик, кредитів за зниженими процентами, режиму прискореної амортизації природоохоронних основних засобів, купівлі-продажу прав на забруднення тощо. Такі економіко-екологічні регулятори сприяють впровадженню попереджувальних методів боротьби з деградацією довкілля, впровадження безвідходних, ресурсо- та енергозберігаючих технологій у виробничу діяльність.

Важливим є загальне поліпшення життєвого простору населення України шляхом підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки в основному за рахунок кардинального підвищення рівня ресурсозбереження і зменшення відходів виробництва, істотне зниження частки важкої промисловості в загальному ВВП за рахунок збільшення частки легкої промисловості, спрямованої безпосередньо на задоволення зростаючих потреб населення країни, а також галузей національної економіки, що ґрунтуються на розвитку високих технологій. Загальна програма дій має базуватися на реалізації комплексних рішень, що водночас відповідатимуть економічним, соціальним і екологічним критеріям.

Отже, підвищення рівня екологічної складової економічної безпеки національної економіки в умовах глобалізації є прерогативою державної політики. В умовах геоекономічних трансформацій державним органам влади варто зосередитися на протидії глобалістським тенденціям щодо подальшої концентрації в Україні екологічно небезпечних виробництв. У зв’язку з цим, загальна програма дій має базуватися на реалізації комплексних рішень, що водночас відповідатимуть економічним, соціальним і екологічним критеріям.

Перелік послань:

1. Єгоров Ю. В. Екологічна складова у структурі національної безпеки України: державно-управлінський аспект взаємодії / Ю. В. Єгоров // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 4(13). – С. 191-199.

2. Малиш Н. А. Екологічна складова економічної політики в Україні / Н. А. Малиш. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.academy.gov.ua/ej/ej9/doc_pdf/Malysh_NA.pdf.

3. Шмандій В. М. Екологічна безпека – одна з основних складових національної безпеки держави / В. М. Шмандій, О. В. Шмандій // Екологічна безпека. – 2008. – № 1/2008. – С. 9-15.